

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Сүхбаатар аймгийн Онгон Арвижих ОНӨААТҮГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СБА-2024/12/НА-СТА-ОНА

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Баруун-Урт хот
2023 он

Дарга,
тэргүүлэх аудитор: М.Нарантуяа
Утас: 70518396
Аудитын менежер: Г.Даваа
Утас: 70512123
Аудитор: Ө.Золзаяа
Утас: 70512123

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

СҮХБААТАР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

22000 Баруун-Урт сум, Сүхбаатар аймаг
Утас: 70518396, Факс: 70518396
E-mail: Sukhbaatar@audit.gov.mn

2024.03.15 № 230

танай _____-ны № _____-т

СҮХБААТАР АЙМГИЙН
ОНГОН СУМЫН ОНГОН АРВИЖИХ
ОНӨААТҮГ-ЫН ЗАХИРАЛ
М.ЗОРИГТБААТАР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу “Онгон Арвижих” ОНӨААТҮГ -ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

“Онгон Арвижих” ОНӨААТҮГ -ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Сүхбаатар аймгийн Эрчим хүчний зохицуулах зөвлөлийн 2023 оны А/17 тоот тогтоолоор дулаан түгээх сүлжээнд холбогдсон хэрэглэгчид / төсөвт байгууллага, аж ахуйн нэгж, айл өрх/-д борлуулах дулааны эрчим хүчний тарифыг 15 - 48 хувиар өсгөж, ангиллаас хамааруулан 980-2000 төгрөгөөр тогтоожээ.

Аудитын гол асуудал

Гүйцэтгэлээр 331,293.1 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, 435,975.9 мянган төгрөгийн зардал гарган, 104,682.7 мянган төгрөгийн алдагдалтай ажиллаж өмнөх оноос 100,176.5 мянган төгрөгөөр алдагдал өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Сүхбаатар аймгийн Онгон сумын Онгон-Арвижих ОНӨААТҮГ-ын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилт, 29 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, гүйцэтгэлээр 82 хувийн биелэлттэй хэрэгжүүлсэн байна.

D:/Bichig hereg/2023/A4 toot

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	77,743,283.60	24,517,582.09
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	59,490,694.91	7,436,379.09
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	59,490,694.91	7,436,379.09
31210	Төгрөг	59,490,694.91	7,436,379.09
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	59,490,694.91	7,436,379.09
33	АВЛАГА	1,778,176.00	1,087,003.00
33401	Дансны авлага /ТӨҮГ/	1,778,176.00	1,087,003.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	16,474,412.69	15,994,200.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	0	5,837,900.00
35400	Хангамжийн материал	16,474,412.69	10,156,300.00
35420	Аж ахуйн материал	6,113,586.70	3,799,300.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	3,299,999.99	5,600,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	7,060,826.00	757,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,820,775,119.44	1,918,781,402.57
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,820,775,119.44	1,918,781,402.57
39200	Биет хөрөнгө	1,816,236,719.44	1,914,243,002.57
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,812,965,609.00	1,716,965,609.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-184,502,769.00	-198,205,239.76
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	284,669,400.00	268,500,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-102,500,233.33	-104,700,833.33
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	5,774,700.00	243,294,700.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,759,111.90	-13,375,416.67
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	5,384,000.00	5,384,000.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,097,683.33	-3,619,816.67
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	732,600.00	0
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-429,792.00	0
39300	Биет бус хөрөнгө	4,538,400.00	4,538,400.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	5,528,400.00	5,528,400.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-990,000.00	-990,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,898,518,403.04	1,943,298,984.66
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	1,747,131,944.63	1,896,595,264.52
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	1,747,131,944.63	1,896,595,264.52
41300	Өглөг	5,205,157.27	11,875,473.58
41360	Бусад өглөг	5,205,157.27	11,875,473.58
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	5,205,157.27	8,855,473.58
41366	Дансны өглөг /ТӨҮГ/	0	3,020,000.00
41400	Урьдчилж орсон орлого	1,741,926,787.36	1,884,719,790.94
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого	1,741,926,787.36	1,884,719,790.94
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	151,386,458.41	46,703,720.14
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	151,386,458.41	46,703,720.14
51101	Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/	4,538,400.00	4,538,400.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	146,848,058.41	42,165,320.14
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	151,354,297.55	146,848,058.41
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-4,506,239.14	-104,682,738.27
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,898,518,403.04	1,943,298,984.66

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
-----	----------	----------	------------

I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	105,954,744.28	175,148,599.16
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	105,954,744.28	175,148,599.16
120	Нийтлэг татварын бус орлого	105,954,744.28	175,148,599.16
120005	Түрээсийн орлого	1,710,000.00	2,554,545.45
120010	Борлуулалтын орлого (Цэвэр) /ТӨҮГ/	310,467,358.02	328,738,598.71
120011	Борлуулалтын өртөг /ТӨҮГ/	206,222,613.74	156,144,545.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	110,460,983.42	236,557,833.43
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	110,460,983.42	236,557,833.43
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	110,460,983.42	236,557,833.43
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	85,135,451.59	235,044,616.99
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	82,900.00	84,800.00
210810	Борлуулалт, маркетингийн зардал /ТӨҮГ/	0	25,862,923.16
210811	Ерөнхий ба удирдлагын зардал /ТӨҮГ/	85,052,551.59	209,096,893.83
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,325,531.83	1,513,216.44
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	25,325,531.83	1,513,216.44
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	-4,506,239.14	-61,409,234.27
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	0	43,273,504.00
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	0	43,273,504.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-4,506,239.14	-104,682,738.27

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	13,038,400.00	0.00	142,854,297.55	155,892,697.55
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,538,400.00	0.00	146,848,058.41	151,386,458.41
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	4,538,400.00	0.00	151,354,297.55	155,892,697.55
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-8,500,000.00	0.00	8,500,000.00	0.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-4,506,239.14	-4,506,239.14
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	4,538,400.00	0.00	146,848,058.41	151,386,458.41
20	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	4,538,400.00	0.00	42,165,320.14	46,703,720.14
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	4,538,400.00	0.00	146,848,058.41	151,386,458.41
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-104,682,738.27	-104,682,738.27

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	344,772,966.97	352,119,225.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	344,772,966.97	352,119,225.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	344,772,966.97	352,119,225.00
120009	Бусад орлого	1,595,000.00	4,692,000.00
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮГ/	343,177,966.97	347,427,225.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	330,783,340.02	404,173,540.82
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	330,783,340.02	404,173,540.82
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	330,783,340.02	404,173,540.82
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	94,224,709.00	128,258,832.00
210106	Ажилагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	94,224,709.00	128,258,832.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27,528,496.21	34,386,289.68

210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	27,528,496.21	34,386,289.68
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	61,059,487.81	79,429,681.16
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/	61,059,487.81	79,429,681.16
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	105,861,834.43	123,986,646.01
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн мөнгө /ТӨҮГ/	102,915,212.61	123,244,546.01
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/	2,946,621.82	742,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	42,108,812.57	38,112,091.97
210816	Татварын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	35,978,984.57	33,988,791.97
210818	Бусад мөнгөн зарлага /ТӨҮГ/	6,129,828.00	4,123,300.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	13,989,626.95	-52,054,315.82
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	13,989,626.95	-52,054,315.82
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	45,501,067.96	59,490,694.91
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	59,490,694.91	7,436,379.09

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар зорилтот түвшин, нийгэм эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлттэй холбоотой 1 зөвлөмж хүргүүлээ.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Санхүүжилтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Онгон арвижих ОНӨААТҮГ-ын 2023 оны орлого, зарлагыг сумын ИТХ-аар батлуулсан төлөвлөгөөтэй харьцуулахад орлого 20,736.1 мянган төгрөгөөр давж биелсэн ба зардлын гүйцэтгэл 118,298.4 мянган төгрөгөөр хэтэрсэн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Сумын ИТХ-ын эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, зорилтот түвшин баталсан тогтоолын хэрэгжилтийг хангаж, зайлшгүй нөхцөл үүссэн тохиолдолд ИТХ-аар хэлэлцүүлэн батлуулж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 08 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	тоо	Тоо	Дүн
ИТХ-аар тодотгол хийгээгүй	1	-					1	-				
Дүн	1	-					1	-				